

ฮาซัน คอเค๊ะ : ผลกระทบของอัตราการเฉือนต่อความแข็งและความเหนียวของรอยแตก
ในหินทราย (EFFECT OF SHEAR RATE ON STRENGTH AND STIFFNESS OF
SANDSTONE FRACTURES) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.กิตติเทพ เพ็ญขจร,
58 หน้า.

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือเพื่อศึกษาผลกระทบของอัตราการให้แรงเฉือนต่อค่ากำลัง
เฉือนและค่าความเหนียวของรอยแตกในหินทราย โดยหินทรายที่ใช้ในการทดสอบเป็นหินจากชุด
หินทรายพระวิหาร ภูกระดึง และภูพาน รอยแตกของตัวอย่างหินทำขึ้นในห้องปฏิบัติการโดยวิธีการ
ให้แรงกดแบบแนวเส้นเพื่อให้เกิดแรงดึงในตัวอย่างหิน พื้นที่หน้าตัดของรอยแตกที่ใช้ในการ
ทดสอบมีขนาด 90×100 ตารางมิลลิเมตร โดยให้แรงกดตั้งฉากกับรอยแตกที่ผันแปรจาก 1, 2, 3
ถึง 4 เมกกะปาสคาล และใช้อัตราการเฉือนผันแปรจาก 10^{-4} ถึง 10^{-1} มิลลิเมตรต่อวินาที ผลการวิจัย
ที่ได้สำหรับหินทรายทั้งหมดที่ใช้ในการทดสอบพบว่า ค่ากำลังรับแรงเฉือนสูงสุด ค่ากำลังรับแรง
เฉือนคงเหลือและค่าความเหนียวของรอยแตกเพิ่มขึ้นแบบเอกซ์โพเนนเชียลกับอัตราการให้แรง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้สภาวะความเค้นกดตั้งฉากสูง อัตราการเฉือนจะไม่มีผลกระทบกับมุม
เสียดทานพื้นฐานของรอยแตกที่มีพื้นผิวเรียบ พื้นฐานเกณฑ์การแตกของคูร์ลอมบี้ค่าความเค้นยึด
ติดจะมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ที่อัตราการเฉือนเท่ากับ 10^{-4} มิลลิเมตรต่อวินาทีและมีค่าประมาณ 0.3-0.5
เมกกะปาสคาลที่อัตราการเฉือนเท่ากับ 10^{-1} มิลลิเมตรต่อวินาที ส่วนค่ามุมเสียดทานจะมีค่าเพิ่มขึ้น
ประมาณ 2-5 องศา เมื่ออัตราการเฉือนเพิ่มขึ้นจาก 10^{-4} ถึง 10^{-1} มิลลิเมตรต่อวินาที ผลการวิจัย
สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์และออกแบบโครงสร้างทางวิศวกรรมในมวลหินที่รอยแตกอาจ
ได้รับผลกระทบจากอัตราการเกิดแรงที่แตกต่างกันซึ่งเกิดขึ้นจากการเกิดแผ่นดินไหว การขุดเจาะ
และกิจกรรมจากการทำเหมือง

HASUN KODAE : EFFECT OF SHEAR RATE ON STRENGTH AND
STIFFNESS OF SANDSTONE FRACTURES. THESIS ADVISOR : PROF.
KITITTEP FUENKAJORN, Ph.D., P.E., 58 PP.

JOINT SHEAR STIFFNESS/JOINT SHEAR STRENGTH/SHEAR
VELOCITIES/JOINT ROUGHNESS COEFFICIENT

The objective of this study is to determine the effects of shear velocity on the joint shear strengths and stiffness of fractures in sandstone. Specimens are prepared from the Phra Wihan, Phu Phan and Phu Kradung formations. The fractures are artificially made in the laboratory by tension inducing method. The fracture area is $90 \times 100 \text{ mm}^2$. The normal stresses are maintained constant at 1, 2, 3 and 4 MPa. The shear velocities are varied from 10^{-4} to 10^{-1} mm/s. The results indicate that for all sandstone types the peak and residual shear strengths and joint shear stiffness increase exponentially with shear velocity, particularly under high normal stresses. Based on the Coulomb criterion cohesion can be as low as zero under the shear velocities of 10^{-4} mm/s to about 0.3-0.5 MPa under the shear velocities of 10^{-1} mm/s. The friction angles increase by about 2-5 degrees when the shear velocities increase from 10^{-4} to 10^{-1} mm/s. The findings are applicable to the analysis and design of engineering structures in rock mass where the joints are subjected to different loading rates induced, excavation and mining activities.

School of Geotechnology

Academic Year 2013

Student's Signature _____

Advisor's Signature _____